

Septembar 2011.

Fokus: Zakon o advokaturi

Uvod

Novi Zakon o advokaturi („*Službeni glasnik Republike Srbije*“ br. 31/2011), koji je stupio na snagu 17.05.2011. godine (u daljem tekstu: „**Zakon**“), uređuje advokatsku službu, uslove za bavljenje advokaturom i oblike rada advokata, prava i obaveze advokata i advokatskih pripravnika i rad advokatskih komora. Najznačajnije izmene uvedene ovim Zakonom odnose se na uvođenje obaveznog osiguranja advokata od profesionalne odgovornosti, formiranje imenika advokatskih ortačkih društava, formiranje Advokatske akademije i uvođenje advokatskog ispita, kao i na uslove propisane za upis advokata – stranih državljana u imenik advokata pri Advokatskoj komori Srbije.

1. Obavezno osiguranje advokata od profesionalne odgovornosti

Značajna novina koju predviđa novi Zakon jeste obavezno osiguranje advokata od profesionalne odgovornosti. Predmetnim odredbama propisana je dužnost advokata da zaključi ugovor o obaveznom osiguranju od profesionalne odgovornosti kod organizacije registrovane za ovu vrstu osiguranja. Zakon daje mogućnost i da advokatska komora zaključi ugovor o

kolektivnom osiguranju od profesionalne odgovornosti za sve advokate upisane u imenik koji se kod nje vodi. U svakom slučaju, advokatska komora je ovlašćena da odbije produženje legitimacije onom advokatu za koga ustanovi da nije adekvatno osiguran, bilo zaključenjem ugovora o profesionalnom osiguranju, bilo putem kolektivnog ugovora o osiguranju preko advokatske komore. Advokatska komora Srbije, takođe, utvrđuje minimalnu sumu osiguranja za štetu od profesionalne odgovornosti.

Budući da je primena odredaba Zakona koje se odnose na obavezno osiguranje od profesionalne odgovornosti odložena na period od godinu dana od stupanja Zakona na snagu, iste će početi da se primenjuju 17.05.2012. godine.

2. Oblici rada advokata

Odredbama novog Zakona predviđeno je da se advokat može baviti advokaturom samostalno u zajedničkoj advokatskoj kancelariji ili kao član advokatskog ortačkog društva. U skladu sa prethodnim, Zakon predviđa i obavezu formiranja imenika advokatskih ortačkih društava koji će voditi Advokatska komora Srbije. Upis u predmetni imenik biće konstitutivne prirode, odnosno tek po upisu u imenik,

društvo će sticati pravo na bavljenje advokaturom.

Prema završnim odredbama Zakona, postojeća advokatska orthačka društva su u obavezi da se u roku od šest meseci od dana stupanja Zakona na snagu, odnosno do 17.11.2011. godine, upišu u imenik advokatskih orthačkih društava.

3. Advokatska akademija i advokatski ispit

Jedna od najznačajnijih novih Zakonskih rešenja jeste uspostavljanje Advokatske akademije i uvođenje advokatskog ispita.

Advokatska akademija je zamišljena kao posebno telo zaduženo za stalnu stručnu obuku advokata, advokatskih pripravnika, diplomiranih pravnika i lica zaposlenih u advokatskim kancelarijama i društvima. Osnivanje, organizacija i rad Advokatske akademije i donošenje programa opšte i specijalizovane obuke su u nadležnosti Advokatske komore Srbije.

Advokatski ispit, kao posebna vrsta ispita namenjena advokatima i pravnicima sa položenim pravosudnim ispitom, za cilj ima proveru poznavanja domaćih i međunarodnih propisa i pravnih akata koji se odnose na advokaturu. Advokatska komora Srbije je ovlašćena da uredi sva relevantna pitanja u vezi sa organizacijom i realizacijom ovog ispita.

Odredbe Zakona koje regulišu advokatski ispit počće da se primenjuju po isteku godinu dana od dana stupanja Zakona na snagu, odnosno od 17.05.2012. godine.

4. Upis advokata – stranih državljana

Novi Zakon, za razliku od prethodnog, postavlja preciznije uslove koji moraju biti ispunjeni da bi se strani državljanin mogao upisati u imenik advokata Advokatske komore Srbije.

Naime, strani državljanin se može upisati u imenik advokata ako se bavi advokaturom u državi porekla, u skladu sa propisima te države. Uz ispunjenje ovih uslova strani državljanin može da se upiše u upisnik A imenika advokata: ova vrsta upisa mu omogućava ograničeno bavljenje advokaturom – dozvoljeno je samo davanje usmenih i pismenih pravnih saveta i mišljenja koji se odnose na primenu prava njegove matične države ili međunarodnog prava. Da bi advokat – strani državljanin mogao da obavlja advokaturu u istom obimu i na način kako to čine i domaći advokati, potrebno je da se po položenom pravosudnom i advokatskom ispitu u Republici Srbiji upiše u upisnik B imenika advokata, uz ograničenje da u periodu od tri godine od dana upisa u Republici Srbiji može da postupa samo zajedno sa domaćim advokatom.

Zakon advokatu – stranom državljaninu postavlja i izvesna ograničenja: to lice ne može da bira, niti da bude birano za člana organa i nosioca funkcije u Advokatskoj

komori Srbije niti drugoj nadležnoj advokatskoj komori. Takođe, Zakon ne dozvoljava advokatu – stranom državljaninu da zapošljava advokatske pripravnike radi obavljanja pripravnikačke vežbe, niti da bude imenovan za privremenog zastupnika, poreskog zastupnika ili branioca po službenoj dužnosti. Na kraju, advokat – strani državljanin nije ovlašćen da pruža

besplatnu pravnu pomoć, da bude punomoćnik stranke koja je oslobođena od plaćanja sudskih troškova, niti da postupa kao medijator.

*Odricanje od odgovornosti: Tekst u prilogu šalje se kao opšte uputstvo i ne predstavlja pravni savet.
Copyright Cvetkovic, Skoko & Jovicic 2011.*